

برنامه‌ریزی برای جهان پسا کووید ۱۹: پنج محور توسعه پسانئولبرالی

 20.1001.1.24767220.1402.13.1.6.8

نویسنده: بوشر و همکاران^۱

مترجمان: کیارش فرناش^۲

طوبی برامکی^۳

علی اصغر سعدآبادی^۴

چکیده

همه‌گیری کووید ۱۹ (کرونا) مهم‌ترین مسئله امروز جهان است که به‌شکلی مستقیم سلامت انسان و حتی حیوانات را هدف قرار داده است. این بیماری علاوه بر آثار جبران‌ناپذیر بر سلامت انسان‌ها، تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی فراوانی برای جهان داشته و همین امر سبب کاهش کیفیت زندگی انسان‌ها شده است. مقاله حاضر در این راستا پنج راه‌حل محوری برای دوره پسا کرونا پیشنهاد کرده است. نویسندگان ابتدا با توصیه به پرهیز از الگوی توسعه متمرکز بر رشد اقتصادی تجمعی، بازتوزیع اقتصادی را لازم دانسته‌اند. سپس برای مقابله با مخاطرات کنونی در سطح ملی درباره مواردی چون اهمیت تحول در کشاورزی ترمیمی، حفاظت از محیط‌زیست، کاهش مصرف و سفرهای غیرضروری و در سطح بین‌المللی، لغو و بخشش بدهی‌ها (محورهای کلیدی برنامه‌ریزی برای جهان پسا کرونا) بحث و بررسی کرده‌اند.

واژگان کلیدی: کووید ۱۹، کرونا، برنامه‌ریزی پسا کووید ۱۹، توسعه اقتصادی، کشورهای در حال توسعه

تاریخ دریافت: ۱۴ خرداد ۱۴۰۰ تاریخ بازنگری: ۲۱ شهریور ۱۴۰۰ تاریخ پذیرش: ۲۷ شهریور ۱۴۰۰

1. Büscher, B., Feola, G., Fischer, A. M., Fletcher, R., Gerber, J. F., Harcourt, W. and Wisserke, H. (2021). "Planning for a world beyond COVID-19: Five pillars for post-neoliberal development". World Development, 140, p. 105357.

۲. عضو هیئت‌علمی پژوهشکده مطالعات بنیادین علم و فناوری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت تکنولوژی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

۴. عضو هیئت‌علمی پژوهشکده مطالعات بنیادین علم و فناوری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

مقدمه

متوقف‌شدن^۷ مشاغل نامطمئن و آشفته.

هم‌زمان با این اتفاقات، افرادی که پیش از همه‌گیری برای یافتن شغلی با حقوق مناسب تلاش و مبارزه می‌کردند، ناگهان و به‌طور چشمگیری در «مشاغل حیاتی»^۸ از جمله مراقبت‌های بهداشتی، مراقبت از سالمندان، حمل‌ونقل عمومی، آموزش، تأمین غذا و بخش‌های خدماتی به کار مشغول شدند.^۹ این بیماری همه‌گیر بیش‌ازپیش ارتباط میان توسعه اقتصادی، ازدست‌رفتن تنوع زیستی و یکپارچگی اکوسیستم و امکان گسترش بیماری‌های مشترک انسان و دام مانند بیماری کرونا را در جوامع انسانی آشکار کرده است (Davis, 2005; Wallace, 2016; UNEP, 2020). کارشناسان هشدار می‌دهند با ادامه تخریب شدید اکوسیستم‌ها - که در سناریوهای فعلی اقتصادی در فعالیت‌های کسب‌وکاری ناگزیرند - می‌توان شیوع همه‌گیری‌های گسترده‌تری را در آینده پیش‌بینی کرد (UNEP, 2020). علاوه‌براین براساس تخمین سازمان بهداشت جهانی، سالانه ۲/۴ میلیون نفر در اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند. همچنین پیش‌بینی می‌شود تغییرات اقلیم موجب مرگ ۲۵۰ هزار نفر بین سال‌های ۲۰۳۰ تا ۲۰۵۰ شود.^{۱۰} این فجایع در حال وقوع هیچ ارتباطی با بیماری کرونا ندارند، اما نیازمند همان اقدامات جدی مدنظر در دوره همه‌گیری کرونا هستند (مقایسه کنید با: Bedford et al., 2019).

در اوایل همه‌گیری کرونا، برخی تأثیرات کوتاه‌مدت و مثبت اجتماعی و همچنین زیست‌محیطی از جمله حمایت از کارکنان بخش درمان، ساماندهی جوامع محلی، نوع‌دوستی و کمک متقابل، همبستگی و کاهش آلودگی آشکار شد (Berman and Ebusu, 2020). با این حال، به‌سرعت مشخص شد این موارد موقتی هستند و هم‌گیری به ابزاری قدرتمند برای افزایش نابرابری میان مردم تبدیل شده است. در این میان اگر میزان استفاده از سوخت‌های فسیلی به همان روند سابق پیش از همه‌گیری بازگردد،^{۱۱} ممکن است تأثیرات مثبت محیط‌زیستی اشاره‌شده بعد از همه‌گیری از بین برود؛ به‌عبارت‌دیگر هرگونه دستاورد کوتاه‌مدت همه‌گیری، بدون تلاش‌های هماهنگ برای تغییرات

کروید - ۱۹^۱ (کرونا) سبب تغییرات اساسی در جهان شده است. در اثر XXXXXXXXین بیماری، بسیاری از مردم فوت کرده‌اند و بسیاری دیگر آسیب جدی دیده‌اند و، تا دسامبر سال ۲۰۲۰ (زمان نگارش این مقاله)، اثری از کاهش در این همه‌گیری دیده نشده است.^۲ واکنش اضطراری در سراسر جهان به تغییراتی گسترده در سمت‌وسوی توسعه محلی و جهانی در مدت‌زمانی بسیار کوتاه انجامیده است، اما چگونگی شکل‌گیری این تغییرات به نیروهای اجتماعی - اقتصادی و تاریخی وابسته است که باید بخشی از ادراک و برنامه‌ریزی ما برای جهان پساکرونا باشد.

منشأ این واقعیت که کرونا چنین تأثیر عمده‌ای در اقتصاد داشته است پیروی از الگوی مسلط توسعه اقتصادی نئولیبرالی^۳ جهان طی سی سال گذشته است (Harvey, 2005; Brown, 2019).

این الگو، با وجود مشکلات بی‌شمار اجتماعی - بوم‌شناختی^۴ و ایجاد نابرابری‌های فزاینده، نیازمند گردش روزافزون کالاها و افراد است (Kovel, 2002; Krausmann, 2013). در این میان، بحران کرونا ضعف‌های این نظام رشد نئولیبرال را به‌شکل دردناکی عیان کرده است. در میان سایر آثار بلافصل و سریع حاصل از کرونا می‌توان به این موارد نیز اشاره کرد:

- وجود شرکت‌های بزرگی که به‌محض کاهش تقاضا برای تولیداتشان - حتی برای دوره‌ای بسیار کوتاه - خواهان حمایت و پشتیبانی فوری دولت‌اند.^۵
- مواجهه کشورهای وابسته به الگوهای رشد اقتصادی صادرات‌محور مبتنی بر ایجاد بدهی با مشکلات عمده مالی؛^۶
- وجود فشارهای سنگین بر نظام‌های سلامت که به اندازه کافی تأمین مالی نشده‌اند و منابع لازم در اختیار آن‌ها قرار نگرفته است.
- افزایش گرسنگی و قحطی در جوامع کم‌درآمد و رسیدن نظام‌های تغذیه نابرابر به آستانه محدودیت (Kalu, 2020)؛
- ایجاد هرج‌ومرج و رکود نسبی در گردشگری جهانی و

1. COVID-19

۲. آمار مرتبط در لینک <https://coronavirus.jhu.edu/> در دسترس است.

3. Neoliberal

4. Socio-Ecological

۵. در این راستا به دو لینک زیر مراجعه شود:

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-E2%80%9304-24/tech-firm-s-call-for-20-help-draws-public-outcry-policy-rethink>
<https://www.bbc.com/news/world-europe-52420312>

۶. برای مثال صندوق بین‌المللی پول (2020)، در جدیدترین گزارش ثبات مالی جهانی، خروج سرمایه از بازارهای نوظهور را از ابتدای بحران تا زمان نگارش این مقاله، بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار تخمین زده است که تقریباً دو برابر (نسبت به تولید ناخالص داخلی) دوره زمانی بحران مالی جهانی ۲۰۰۸ بوده است.

<https://blogs.imf.org/2020/05/22/covid-19-worsens-pre-existing-financial-vulnerabilities>

7. <https://www.theguardian.com/world/2020/may/02/covid-19-throws-europes-tourism-industry-into-chaos>

8. Vital Professions

9. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/mar/21/undervalued-heroes-coronavirus-crisis-cleaners-supermarket-workers>

10. https://www.who.int/healthtopics/air-pollution%23tab%3dtab_1%3bhttps://www.who.int/global-change/publications/quantitative-risk-assessment/en/

11. <https://www.nationalgeographic.com/science/2020/06/why-covid-19-will-end-up-harming-the-environment/>

<https://www.theguardian.com/us-news/2020/jun/19/coronavirus-pandemic-billionaires-racial-wealth-gap>

کشیده‌اند. همچنین از مرزها فراتر رفته و از آن عبور کرده‌اند.

۱ - ۱. پرهیز از الگوی توسعه متمرکز بر رشد اقتصادی تجمعی^۴

تدوین جهت‌گیری جدید اولویت‌ها فارغ از مفهوم رشد اقتصادی امری ضروری به شمار می‌آید. رشد اقتصادی مفهومی است که به صورت پیش‌فرض به همه ملل تعمیم یافته و، در نظام سرمایه‌داری فعلی، هدف غایی بشر محسوب شده است. پیگیری صرف توسعه اقتصادی، خشونت، تخریب و تصاحب فرهنگ، بوم‌شناسی و انسان‌ها را به همراه دارد (Galeano, 1997; Sassen, 2014). علاوه بر این، رشد اقتصادی به‌شکلی مستقیم به رفاه فراگیر تبدیل نمی‌شود؛ بنابراین باید بین بخش‌های اجتماعی و اقتصادی که در مرزهای اقلیمی و محیط‌زیستی سهم بهبوددهنده دارند (که اصطلاحاً به آن‌ها بخش‌های عمومی حیاتی، انرژی پاک، آموزش، سلامت و غیره گفته می‌شود) و بخش‌هایی که اصولاً به‌علت ناپایداری ذاتی یا نقششان در ایجاد مصارف غیرضروری لازم است کوچک و منقبض شوند (به‌ویژه بخش خصوصی فعال در نفت، گاز، تبلیغات و مانند آن‌ها) در پیشرفت اقتصادی تمایز قائل شد (Jackson, 2016; D'Alisa et al., 2015; Pouw, 2020).

همان‌طور که همه‌گیری کرونا بار دیگر به ما آموخت اجرای این موارد تنها راه مقابله با تغییر اقلیم، نبود تنوع زیستی و بحران‌های اجتماعی - اقتصادی است، باید مطالعات بیشتری درباره نحوه نهادینه‌شدن تمایز رشد^۵ و نیز چگونگی انقباض‌ها و کوچک‌شدن‌ها صورت بگیرد.

۱ - ۲. چهارچوب اقتصادی متمرکز بر بازتوزیع و سلامت^۶

دستیابی به تغییری پایدار و دور از تأکید صرف بر رشد اقتصادی نیازمند افزایش گسترده بازتوزیع در سطح محلی و جهانی و درعین حال رعایت اصول استقلال و تعیین سرنوشت به دست خود^۷ است (Fischer, 2014; 2018). این هدف باید با پایان بازتوزیع و بازگشت پلکانی ثروت به ثروتمندان آغاز شود (Hung and Thompson, 2016; Piketty, 2014). این امر با منع از دست رفتن گسترده ثروت از مناطق فقیر جهان با اجتناب از فرار مالیاتی ثروتمندترین شرکت‌ها امکان‌پذیر است (Ajayi and Ndikumana, 2015; Cobham and Jansky, 2020). گزینه‌های جایگزین شامل ایجاد درآمد پایه جهانی هستند که در نظام سیاسی - اجتماعی جهانی ریشه دارد. همچنین موجب غیر

گسترده و عمیق سیاسی - اقتصادی، بی‌نتیجه خواهد بود. در واقع شرایط فعلی به همه ما، از جمله اندیشمندان مطالعات توسعه، این نکته را گوشزد می‌کند که باید برای چگونگی تغییر وضعیت فعلی به وضعیتی همراه با پایداری، عدالت، سلامتی، مراقبت‌محوری و مقاومتی (اقتصادی) برنامه‌ریزی دقیق‌تری کنیم. منظور شرایطی است که در آن غیرمنطقی بودن فشارهای ساختاری الگوی نئولیبرال بر مردم و محیط‌زیست پذیرفته شود و آن‌ها با سیاست‌ها و راهبردهای سیاسی برای دستیابی به تحولی معنادار، پایدار و عادلانه جایگزین شوند.

همه این پویایی‌ها لزوم آغاز سریع برنامه‌ریزی برای تدوین الگوی توسعه پساکرونا را ضروری می‌کند. به همین منظور در این مقاله، پنج اولویت سیاسی و تحقیقاتی ارائه شده است.^۱ از آنجاکه طرح‌های «همه‌جانبه»^۲ در مسیر پیش رو به جهت‌دهی و هدایت نیاز دارند (Kothari et al., 2019)، تعریف مجموعه‌ای از ارکان اصلی، جهت و هدف این مسیر را برای ما مشخص و روشن‌تر می‌کند. در پایان با فراخواندن اندیشمندان و سیاسیون به افزایش اقدامات علمی و سیاسی مقاله جمع‌بندی شده است؛ اقداماتی که هدف از آن‌ها ایجاد فشار لازم برای عملیاتی‌شدن پیشنهادهای مذکور است.

۱. پنج اولویت برای پارادایم توسعه پسا کووید - ۹۱ (کرونا)

این اولویت‌ها جامع نیستند، بلکه هدف آن‌ها ایجاد بحث و تبادل نظر درباره عوامل کلیدی قرارداد جوامع، ملت‌ها و در واقع کره زمین در مسیر توسعه متفاوت است. ایده‌های مسلط (هژمونیک)^۳ کنونی توسعه مبتنی بر نظام سرمایه‌داری است و ارکان محوری آن بر رشد اقتصادی، انباشت سرمایه و افزایش مصرف کالاها، خدمات و سفر متمرکز است. این ارکان در قالب چهارچوبی اقتصادی قرار گرفته‌اند که ویژگی آن ارجحیت حقوق مالکیت خصوصی، سلطه بازار و منطق بازار و کالایی‌شدن انسان و زندگی سایر موجودات است (Arsel and Dasgupta, 2015; Hickel, 2017). اولویت‌های زیر، مدل نئولیبرالیسم و مسیر توسعه بلندمدت نظام سرمایه‌داری کنونی را به‌صراحت به چالش

۱. این موارد را قبلاً بیش از ۱۷۰ محقق دانشگاهی در هلند، که در زمینه‌های گسترده توسعه و محیط‌زیست فعالیت می‌کنند، در مانیفستی امضا و پیشنهاد کرده‌اند. این مانیفست پس از انتشار در ۱۱ آوریل در روزنامه Trouw هلند و سپس در سطح بین‌المللی با حمایت و استقبال گسترده بازیگران و بخش‌های مختلف مانند احزاب سیاسی، بورد آب هلند (Dutch water boards)، جنبش‌های جوانان و... همراه شد.

<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/manifest-van-170-wetenschappers-het-is-een-blunder-als-we-niet-groener-uit-de-coronacrisis-komen%7eb12864df>

2. Pluriversal

3. Hegemonic

4. Aggregate Economic Growth

5. Growth Differentiation

6. Degrowth

7. Redistribution and Care

8. Autonomy and Self-Determination

مناطق زیست‌محیطی حفاظت‌شده اشاره می‌کند. همچنین نیازمند پایستگی^۸ تعاملی و دوستانه، فرای دوقطبی‌های رایج امروز، است که عدالت اجتماعی-بوم‌شناسی^۹ را در مرکز توجه قرار می‌دهد (Büscher and Fletcher, 2020). این اصلاحات و پیامدهای آن باید محور کلیدی پژوهش‌های آتی در نظر گرفته شوند.

۱ - ۴. کاهش مصرف و سفرهای غیرضروری

پس از سه اولویت پیشین و با توجه به شواهدی قوی درباره تأثیر غیرمستقیم محیط‌زیست بر مصرف و تجارت لوکس (Oswald et al., 2020; Wiedmann et al., 2020)، به تغییر اساسی، ضروری، پایدار و رضایت‌بخش در مصرف و سفر نیاز داریم؛ مصرف و سفری که به‌جای تأمین نیازها و خواسته‌های مصنوعی که شرکت‌های تبلیغاتی القا کرده‌اند، بر کیفیت زندگی فردی و جمعی متمرکز باشد (Latouche, 2009). در واقع برای درک مفهوم تغییر «اساسی، ضروری، پایدار و رضایت‌بخش» به بحث و بررسی بیشتری نیازمندیم و این همان مسئله‌ای است که در این مقاله به آن پرداخته شده است. به این ترتیب که اگرچه محدودیت‌هایی برای برخی افراد وجود دارد (Kallis, 2019)، همین محدودیت‌ها برای عده‌ای دیگر فرصت‌ساز است؛ از این رو در اینجا بر نابرابری و تأمین نیازهای اساسی از طریق بازتوزیع ثروت تأکید ویژه‌ای می‌کنیم. فقر یک مشکل است، اما ثروت و مصرف چشمگیر آن نیز می‌تواند مشکل‌آفرین شود. این پیشنهادها به معنای داشتن جوامع بسته و درون‌گرا نیست، بلکه هزینه‌های زیست‌محیطی و اجتماعی الگوی کنونی مصرف و سفر را نمایان می‌کند و خواستار گذر از آن است (McLaren, 2012; Lynch, 2019).

۱ - ۵. لغو و بخشش بدهی‌ها

لغو بدهی، به‌ویژه برای کارگران و صاحبان مشاغل کوچک و کشورهای جنوب (در حال توسعه)، ضروری است. حتی بانک جهانی افزایش بدهی در اقتصادهای به اصطلاح در حال ظهور را مانعی برای مقابله با بیماری‌های همه‌گیر دانسته است و خواستار تمدید مهلت بازپرداخت بدهی آن‌ها شده است.^{۱۰} با این حال اقتصاددانان کشورهای در حال توسعه نگران‌اند که کاهش چشمگیر هزینه‌های عمومی و نبود لغو و بخشش بدهی‌های خصوصی آسیب‌پذیری بیشتر جوامع در برابر همه‌گیری‌ها را به همراه داشته باشد (Chimowa et al., 2020). به علاوه، بحث در اینجا به‌طور کلی مخالفت با بازپرداخت قرض یا بدهی نیست، بلکه ما مخالف آثار منفی بدهی‌ها بر توسعه هستیم. از سوی

تجاری‌سازی خدمات عمومی اساسی مانند بهداشت و آموزش می‌شود و تحقق آن با دریافت مالیات از درآمد، سود و ثروت امکان‌پذیر است.^۱ علاوه بر توسعه گزینه‌های مبتنی بر مراقبت،^۲ باید با تبعیض نژادی و جنسیتی موجود در الگوی اقتصادی رایج، که در همه‌گیری کرونا بروز یافته است نیز مقابله شود (Di Chiro, 2019, p. 304). چنین رویکردهایی باید برای بازتوزیع از نظر مالیات و هزینه‌های آن‌ها و از نظر برابری دستمزد، کاهش ساعت کار، تقسیم کار و به رسمیت شناختن کار مراقبتی نیز طراحی و اجرا شوند (Barca, 2020, p. 33). پژوهش‌های آتی می‌توانند از روش‌هایی پشتیبانی کنند که در آن‌ها بازتوزیع به صورت جامع و در بافتارهای مختلف طراحی و اجرا می‌شود.

۱ - ۳. تحول به سمت کشاورزی ترمیمی^۳ و حفاظت از محیط‌زیست

کشاورزی سرمایه‌داری^۴ به بحران‌های اجتماعی-زیست‌محیطی^۵ گسترده‌تر و همه‌گیری‌هایی انجامیده است که اکنون نیز با نمونه‌ای از آن‌ها مواجه هستیم. در مقابل، کشاورزی شفاف‌بخش^۶ نیازمند روش‌ها و چشم‌اندازهایی برای غذا و کشاورزی است که به مواردی خاصی محدود نباشد، بلکه تولیدات کشاورزی در آن مداوم ترمیم شوند و مبتنی بر مراقبت از مردم، حیوانات، خاک و محیط‌زیست باشند (Duncan et al., 2020). این امر متضمن مدل‌هایی برای تولید مواد غذایی و کشاورزی است که با آن‌ها حفظ تنوع زیستی دنبال می‌شود (Perfecto et al., 2009). با این مدل‌ها باید امکان تأمین معیشت، شرایط، شغل‌ها و دستمزدهای عادلانه کشاورزی نیز فراهم شود (Scott Cato, 2012) و تفکیک حوزه‌های عمومی و خصوصی منع شود (Federici, 2019). این مدل‌ها مستلزم تولید و مصرف رژیم‌های غذایی محلی و گیاهی هستند و با آن‌ها شرایط اقلیمی و فرهنگی محلی نیز در نظر گرفته می‌شود. این امر به بازنگری درباره حفاظت از تنوع زیستی، اشکال دوگانه جداکننده انسان و بقیه طبیعت، کشاورزی در زمین‌های «بایر»^۷ و محیط‌های کشاورزی و

۱. برای مثال، دولت اسپانیا به تازگی طرح تأمین حداقل درآمد با منابع عمومی را اعلام کرده است.

https://english.elpais.com/economy_and_business/2020%e2%80%9325/spains-minimum-guaranteed-minimum-income-scheme-set-to-rescue-850000-families.html

2. Care

۳. Regenerative Agriculture؛ فن کشاورزی به طریقی است که آثار مخرب تغییر اقلیم را با حاصلخیز کردن خاک و ارتقای تنوع زیستی معکوس کنند و به کاهش تولید کربن و بهبود چرخه آبی منجر شود.

4. Capitalist Agriculture

5. Socio-Environmental

۶. Healing Agriculture؛ منظور بازایی، حفظ و ارتقای سلامت عمومی از طریق فعالیت‌های کشاورزی (تولید محصولات واجد این شرایط) است.

7. Unproductive

8. Convivial Form of Conservation

9. Socio-Ecological

۱۰. این لینک را مشاهده کنید:

<https://www.worldbank.org/en/news/factsheet/2020/05/11/debt-relief-and-covid-19-coronavirus>

آغاز شده است و ثبات در مواقع بحرانی را به همراه دارد.

منابع

- Ajayi, S. I., and Ndikumana, L. (Eds.). (2015). *Capital Flight from Africa: Causes, Effects and Policy Issues*. Oxford: Oxford University Press.
- Arsel, M., and Dasgupta, A. (2015). "Critique, Rediscovery and Revival in Development Studies". *Development and Change*, 46(4), pp. 644–665.
- Barca, S. (2020). *In Forces of Reproduction. Notes for a Counter-Hegemonic Anthropocene*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bedford, J., Farrar, J., Ihekweazu, C., Kang, G., Koopmans, M., and Nkengasong, J. (2019). "A New Twenty-First Century Science for Effective Epidemic Response". *Nature*, 575(7781), pp. 130–136.
- Berman, J. D., and Ebisu, K. (2020). "Changes in US air pollution during the COVID-19 pandemic". *Science of the Total Environment*, 739, p. 139864.
- Brown, W. (2019). *In the Ruins of Neoliberalism. The Rise of Antidemocratic Politics in the West*. New York: Columbia University Press.
- Büscher, B., and Fletcher, F. (2020). *The Conservation Revolution. Radical Ideas for Saving Nature Beyond the Anthropocene*. London: Verso.
- Chimowa, T., Hall, S., and O'Hare, B. (2020). "Public Money Creation to Maintain Fundamental Human Rights During the COVID-19 Pandemic". *Health and Human Rights*, 22(1), pp. 395-397.
- Cobham, A., and Jansky', P. (2020). *Estimating Illicit Financial Flows: A Critical Guide to the Data, Methodologies, and Findings*. Oxford: Oxford University Press.
- D'Alisa, G., Demaria, F., and Kallis, G. (Eds.). (2015). *Degrowth. A Vocabulary for a New Era*. Abington: Routledge.
- Davis, M. (2005). *The Monster at Our Door: The Global Threat of Avian Flu*. New York: The New Press.
- Di Chiro, G. (2019). "Care Not Growth: Imagining a Subsistence Economy for All". *The British Journal of Politics and International Relations*,

دیگر، بدهی فشار فراوانی به کشورها و شرکت‌ها برای پرداخت آن وارد می‌کند و آن‌ها را به سمت فعالیت‌های ناپایدار سوق می‌دهد. همچنین بدهی و تحمیل تبعیت از قوانین (ننو-)^۱ استعمار مالی، دستیابی به توسعه معنادار را تضعیف می‌کند (Durand, 2017)؛ بنابراین تفاوت میان اشکال مختلف بدهی و پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و بوم‌شناسی آن نیازمند بررسی بیشتر است.

بحث و نتیجه‌گیری

براساس پژوهش حاضر، پنج اولویت ذکر شده به بافتار، تاریخچه و موقعیت محلی بستگی دارد. هدف از این اولویت‌ها نیز ایجاد بحث، جهت‌دهی به پژوهش‌های آتی و اقدامات سیاسی بیشتر برای دستیابی به جهانی بهتر است. چشم‌انداز پیشنهادی این مقاله می‌تواند زمینه‌ساز جوامع پایدارتر و برابرتر شود و مقابله با بسیاری از مشکلات و بیماری‌های همه‌گیر آینده را تسهیل کند. هم‌زمان، فراتر رفتن از الگوی توسعه نئولیبرالی سلطه‌طلبانه فعلی برای به‌چالش کشیدن ایده «یک الگو برای همه»^۲ و جایگزینی آن با اصول و اولویت‌های مبتنی بر مراقبت از دیگران و حفاظت از کره زمین باید در اولویت توجهات بومی و تعاملات بین‌المللی قرار بگیرد. این چشم‌انداز زمینه‌ساز مبارزه مداوم برای مقابله با نابرابری‌های نظام‌مند (ننو-) استعمار مالی و نامالامات تجربه‌شده از سوی افرادی است که بیشتر در معرض الگوی توسعه سرمایه‌داری جهانی و تلاقی آن با همه‌گیری کرونا هستند.

به‌علاوه در این مقاله، مبتنی بر راه‌حل‌های بالفعل و در دسترس کنونی پیشنهادهایی عملیاتی ارائه شده است؛ راه‌حلی که به کمک آن‌ها به بازسازی اقتصاد و سیاست‌ها پرداخته می‌شود؛ به نحوی که به محدودیت‌های بوم‌شناختی احترام گذاشته می‌شود و عدالت اجتماعی در نظر گرفته می‌شود. همچنین از رویکرد مسلط با چشم‌انداز یکسان^۳ برای همه به سمت الگویی چندمنظوره یا «جهانی متناسب‌سازی شده با شرایط مختلف»^۴ دست یازیده می‌شود (Kothari et al., 2019). در نهایت همان‌طور که آسیب‌دیدگان اصلی این بحران خاص را می‌شناسیم، می‌توانیم عدالت را درباره آن‌ها برقرار کنیم و مطمئن شویم بحران‌های آینده شدت کمتری دارند و با مساوات بیشتری در میان گروه‌های اجتماعی مختلف توزیع می‌شوند. همچنین نگرانی کمتری به همراه دارند یا اصلاً چنین بحرانی رخ نمی‌دهد. این امر با برنامه‌ریزی و تدوین چشم‌اندازی بر پایه محورهای کلیدی اشاره‌شده در این مقاله

۱. Financial (Neo-) Colonialism؛ منظور از نئواستعمار یا استعمار نو روش‌هایی است که پس از دوران استعمار کهن و سنتی، برای تسلط اقتصادی و سیاسی بر کشورها و بهره‌گیری از آن‌ها، به کار گرفته می‌شود و به نوعی معادل امپریالیسم تلقی می‌شود. (مترجمان)

2. One Model Fits All

3. Hegemonic Single Vision

4. A World Where Many Worlds Fit

- 21(2), pp. 303–311.
- Duncan, J., Carolan, M., and Wiskerke, J. S. C. (2020). *Handbook of Sustainable and Regenerative Food Systems*. Oxon: Routledge.
- Durand, C. (2017). *Fictitious Capital: How Finance Is Appropriating Our Future*. London: Verso.
- Federici, S. (2019). *Re-Enchanting the World: Feminism and the Politics of the Commons*. Oakland, CA: PM Press.
- Fischer, A. (2014). “Redistribution As Social Justice for Decarbonising the Global Economy.” *The Economic and Labour Relations Review*, 25(4), pp. 574–586.
- Fischer, A. (2018). *Poverty as Ideology: Rescuing Social Justice from Global Development Agendas*. London: Zed Books.
- Galeano, E. (1997). *Open veins of Latin America: Five Centuries of the Pillage of a Continent*. NYU Press.
- Harvey, D. (2005). *A Brief History of Neoliberalism: A Brief History of Neoliberalism*. Oxford: University Press.
- Hickel, J. (2017). *The Divide. A Brief Guide to Global Inequality and its Solutions*. London: William Heinemann.
- Hung, H., and Thompson, D. (2016). “Money Supply, Class Power, and Inflation: Monetarism Reassessed”. *American Sociological Review*, 81(3), pp. 447–466.
- Jackson, T. (2016). *Prosperity without Growth: Economics for a Finite Planet*. London: Routledge.
- Kallis, G. (2019). *Limits: Why Malthus was wrong and why environmentalists should care*. Stanford: Stanford University Press.
- Kalu, B. (2020). COVID-19 in Nigeria: A disease of hunger. *The Lancet. Respiratory medicine*, 8(6), pp. 556–557.
- Kothari, A., Salleh, A., Escobar, A., Demaria, F., and Acosta, A. (Eds.). (2019). *Pluriverse: A Post-Development Dictionary*. New Delhi: Tulika Books.
- Kovel, J. (2002). *The Enemy of Nature: The End of Capitalism Or the End of the World?* London: Zed books.
- Krausmann, F. E. (2013). “Global Human Appropriation of Net Primary Production Doubled in The 20th Century”. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 110 (25), pp. 10324–10329.
- Latouche, S. (2009). *Farewell to Growth*. London: Polity.
- Lynch, M. E. (2019). “Measuring the Ecological Impact of the Wealthy: Excessive Consumption, Ecological Disorganization, Green Crime, and Justice”. *Social Currents*, 6(4), pp. 377–395.
- McLaren, D. (2012). “Environmental Space, Equity and the Ecological Debt”. In J. Agyeman, R. Bullard, and B. Evans (Eds.), *Just sustainabilities: Development in an Unequal World* (pp. 36–54). London: Routledge.
- Oswald, Y., Owen, A., and Steinberger, J. K. (2020). “Large Inequality in International and Intranational Energy Footprints between Income Groups and Across Consumption Categories”. *Nat Energy*, 5(3), pp. 231–239.
- Perfecto, I., Vandermeer, J., and Wright, A. (2009). *Nature’s Matrix. Linking Agriculture, Conservation and Food sovereignty*. London: Routledge.
- Piketty, T. (2014). *Capital in the Twenty-first Century*. Cambridge, MA: Belknap Press.
- Pouw, N. (2020). *Economics of Wellbeing. Or Why Economics Should Be Done Differently*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Sassen, S. (2014). *Expulsions*. Harvard University Press.
- Scott Cato, M. (2012). *The Bioregional Economy. Land, Liberty and the Pursuit of Happiness*. London: Routledge.
- UNEP. (2020). *Preventing the Next Pandemic. Zoonotic Diseases and How to Break the Chain of Transmission*. Nairobi: UNEP.
- Wallace, R. (2016). *Big Farms Make Big Flu*. New York: Monthly Review Press.
- Wiedmann, T., Lenzen, M., Keyßer, L. T., and Steinberger, J. K. (2020). “Scientists’ warning on affluence”. *Nature Communication*, 11(1), p. 3107.

Planning For A World Beyond COVID-19: Five Pillars For Post-Neoliberal Development

Author:
Büscher and colleagues¹

Translators:
Kiarash Fartash,² Tooba Baramaki,³ and Ali Asghar Sadabadi⁴

Abstract

Covid_19 pandemic is the most important issue that the world is facing with which directly effects human and even animal health. In addition to its irreparable effects on human health, this disease has had many economic social and environmental effects on the world and has alleviate the quality of human life. This essay proposes five main solutions for the world after Covid_19. Authors first recommend economic redistribution by advising to avoid a development model concentrated on cumulative economic growth then the importance of regenerative agriculture, protection of environment, reduction of consumption as well as unnecessary travel and forgiveness of debts at the international level as the key solutions for the world post covid-19 to deal with current risks. After reviewing each solution, we suggestions for further research are presented.

Keywords: Covid-19, Corona, Post Covid-19 Planning, Economic Development, Developing Countries

1. Büscher, B., Feola, G., Fischer, A. M., Fletcher, R., Gerber, J. F., Harcourt, W. and Wiskerke, H. (2021). "Planning for a world beyond COVID-19: Five pillars for post-neoliberal development". *World Development*, 140, p. 105357.

2. Faculty member, Institute for Science and Technology Studies, Tehran, Iran (corresponding author).

3. MSc. Student in Management of Technology, Institute for Science and Technology Studies, Tehran, Iran.

4. Faculty member, Institute for Science and Technology Studies, Tehran, Iran.

نقش نامه و فرم تعارض منافع

الف) نقش نامه

پدیدآورندگان	کیارش فرتاش	طوبی برامکی	علی اصغر سعدآبادی
نقش	نویسنده مسئول	نویسنده	نویسنده
نگارش متن	ترجمه	ترجمه	ترجمه
ویرایش متن و ...	ویرایش ترجمه	ویرایش ترجمه	ویرایش ترجمه
طراحی / مفهوم پردازی	-	-	-
گردآوری داده	-	-	-
تحلیل / تفسیر داده	-	-	-
سایر نقش ها	-	-	-

ب) اعلام تعارض منافع

یا غیررسمی، اشتغال، مالکیت سهام، و دریافت حق اختراع، و البته محدود به این موارد نیست. منظور از رابطه و انتفاع غیرمالی عبارت است از روابط شخصی، خانوادگی یا حرفه‌ای، اندیشه‌ای یا باورمندانه، و غیره.

چنانچه هر یک از نویسندگان تعارض منافی داشته باشد (و یا نداشته باشد) در فرم زیر تصریح و اعلام خواهد کرد:

مثال: نویسنده الف هیچ‌گونه تعارض منافی ندارد. نویسنده ب از شرکت فلان که موضوع تحقیق بوده است گزنت دریافت کرده است. نویسندگان ج و د در سازمان فلان که موضوع تحقیق بوده است سخنرانی افتخاری داشته‌اند و در شرکت فلان که موضوع تحقیق بوده است سهامدارند.

در جریان انتشار مقالات علمی تعارض منافع به این معنی است که نویسنده یا نویسندگان، داوران و یا حتی سردبیران مجلات دارای ارتباطات شخصی و یا اقتصادی می‌باشند که ممکن است به طور ناعادلانه‌ای بر تصمیم‌گیری آن‌ها در چاپ یک مقاله تأثیرگذار باشد. تعارض منافع به خودی خود مشکلی ندارد بلکه عدم اظهار آن است که مسئله‌ساز می‌شود.

بدین وسیله نویسندگان اعلام می‌کنند که رابطه مالی یا غیرمالی با سازمان، نهاد یا اشخاصی که موضوع یا مفاد این تحقیق هستند ندارند، اعم از رابطه و انتساب رسمی یا غیررسمی. منظور از رابطه و انتفاع مالی از جمله عبارت است از دریافت پژوهانه، گزنت آموزشی، ایراد سخنرانی، عضویت سازمانی، افتخاری

اظهار (عدم) تعارض منافع: با سلام و احترام؛ به استحضار می‌رساند نویسندگان مقاله هیچ‌گونه تعارض منافی ندارد.

نویسنده مسئول: کیانوش فرتاش

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۴/۲۹